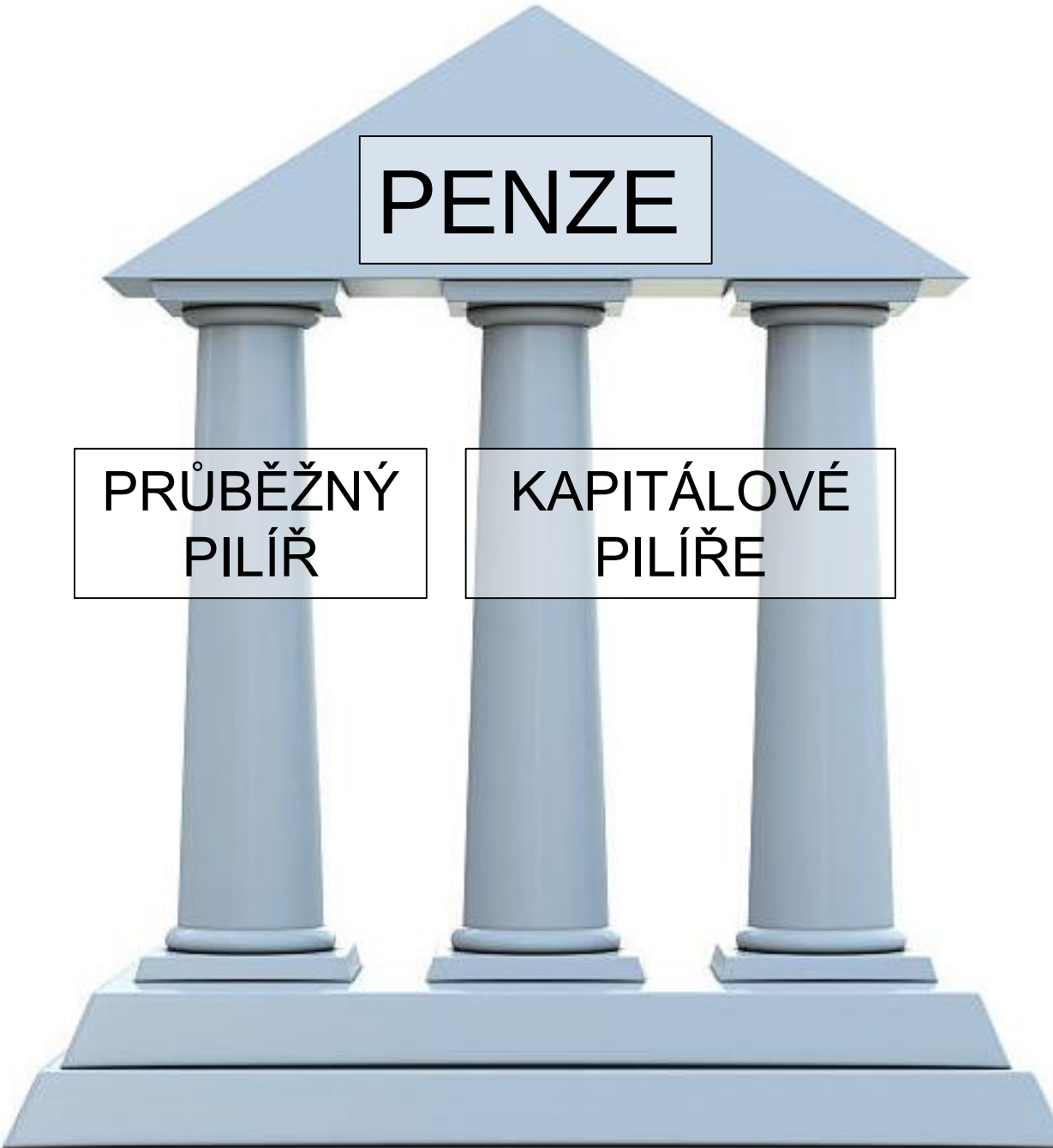

Penzijní spoření na cestě z pasti ven

Lukáš Nádvorník, Filip Pertold

CERGE, AVČR

Poslanecká sněmovna, 16. 9. 2026

PENZE

PRŮBĚŽNÝ
PILÍŘ

KAPITÁLOVÉ
PILÍŘE

Průběžný penzijní pilíř

- základní systém evropských států
- citlivý na domácí demografii a vývoj hospodářství

Kapitálové penzijní pilíře

- citlivé na světovou demografii a vývoj ekonomiky
- vzájemně podporují veřejný průběžný pilíř v období, kdy je pod tlakem

Český kapitálový pilíř má potenciál

- velká část populace
- štědré státní příspěvky → motivace pro vstup
- příspěvky zaměstnavatelů
- stabilní politická podpora
- postupný rozvoj, ale důvěra neklesá

Kdy je kapitálový pilíř funkční?

Toto je málo podstatné

Toto je podstatné

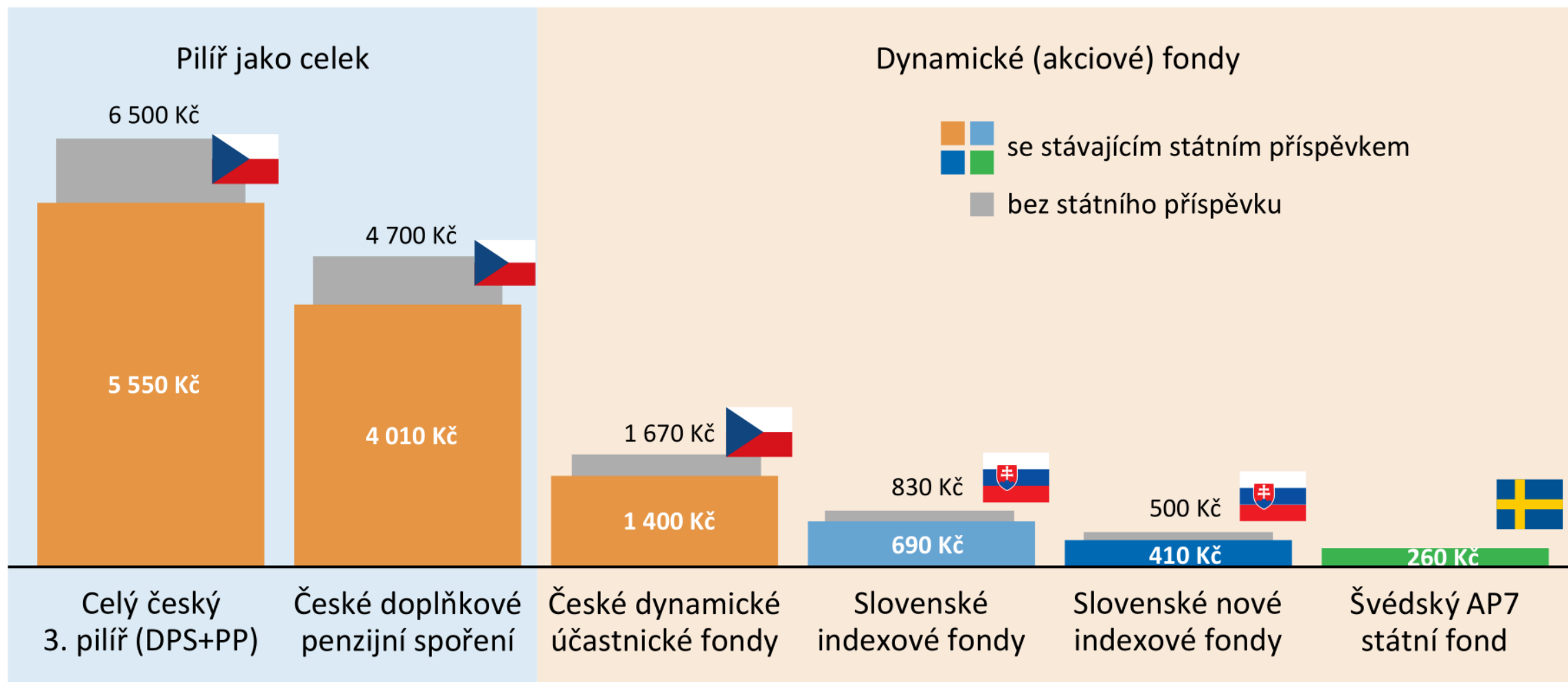
$$\text{úspory} = \text{úložky} \times (\text{výnos})^{\text{čas}} \times \text{klienti}$$

→ Pouze na vysokých úločkách nelze postavit funkční kapitálový pilíř.

→ Naopak s dostatečným výnosem a dobou spoření lze získat vysokou rentu i při malých úločkách.

Měsíční úložka nutná pro výplatu z fondu 10 tis. Kč v důchodovém věku

Pro dobu spoření 40 let a pobírání renty po dobu 20 let, očištěno o inflaci, založeno na výnosech 2014-2024

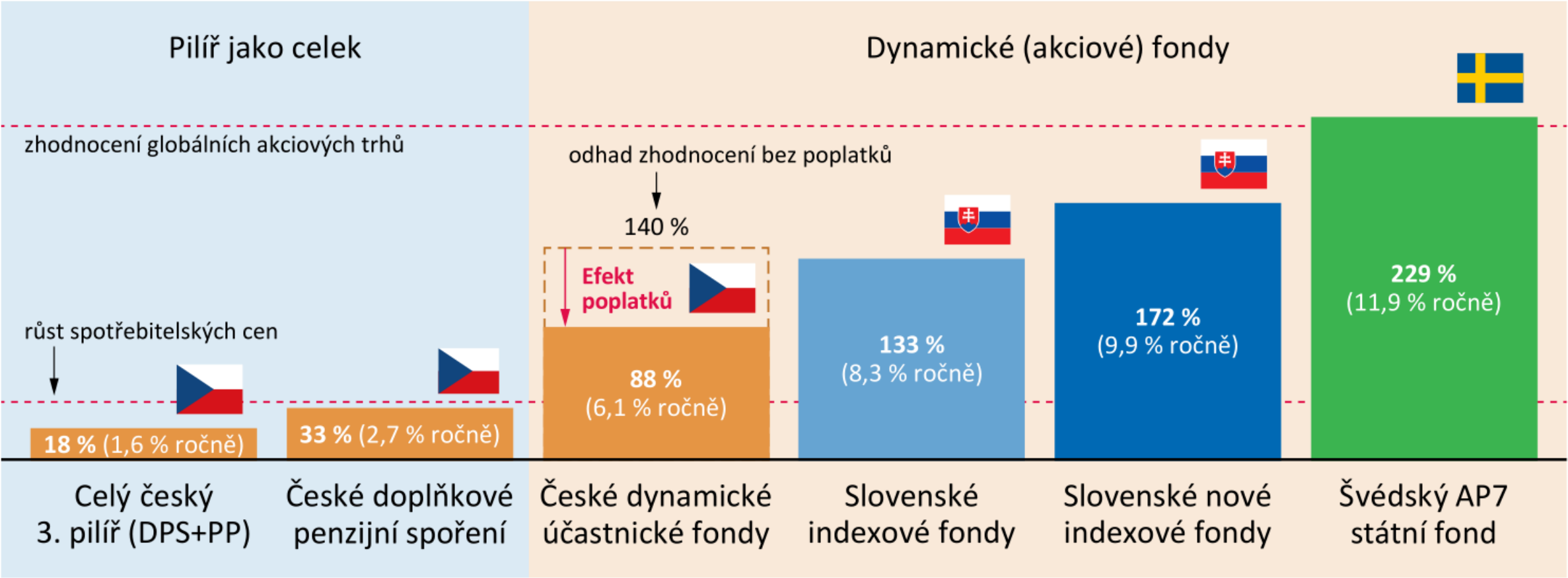

Datové zdroje a předpoklady:

Nádvorník, Pertold, Klienti penzijních fondů v pasti nízkých výnosů a vysokých poplatků, IDEA, CERGE-EI (2026).

Celkové zhodnocení českého kapitálového pilíře a jeho části vs. zahraničí

za posledních 10 let (6/2014–1/2025) včetně poplatků, přepočteno do českých korun

Datové zdroje a předpoklady:

Nádvorník, Pertold, Klienti penzijních fondů v pasti nízkých výnosů a vysokých poplatků, IDEA, CERGE-EI (2026).

Důvody zaostávání českého penzijka

Příliš nízké výnosy

- vliv „starých“ transformovaných fondů (výnos $< 1,5\%$ ročně)
- příliš konzervativní složení portfolií fondů
- vysoké poplatky

Příliš krátká doba spoření

- Vstup průměrného účastníka až ve 40 letech
- Každých 10 let znamená až zdvojnásobení majetku

Důvody zaostávání českého penzijního

Příliš nízké výnosy

- vliv „starých“ transformovaných fondů (výnos $< 1,5\%$ ročně)
- příliš konzervativní složení portfolií fondů
- vysoké poplatky

Příliš krátká doba spoření

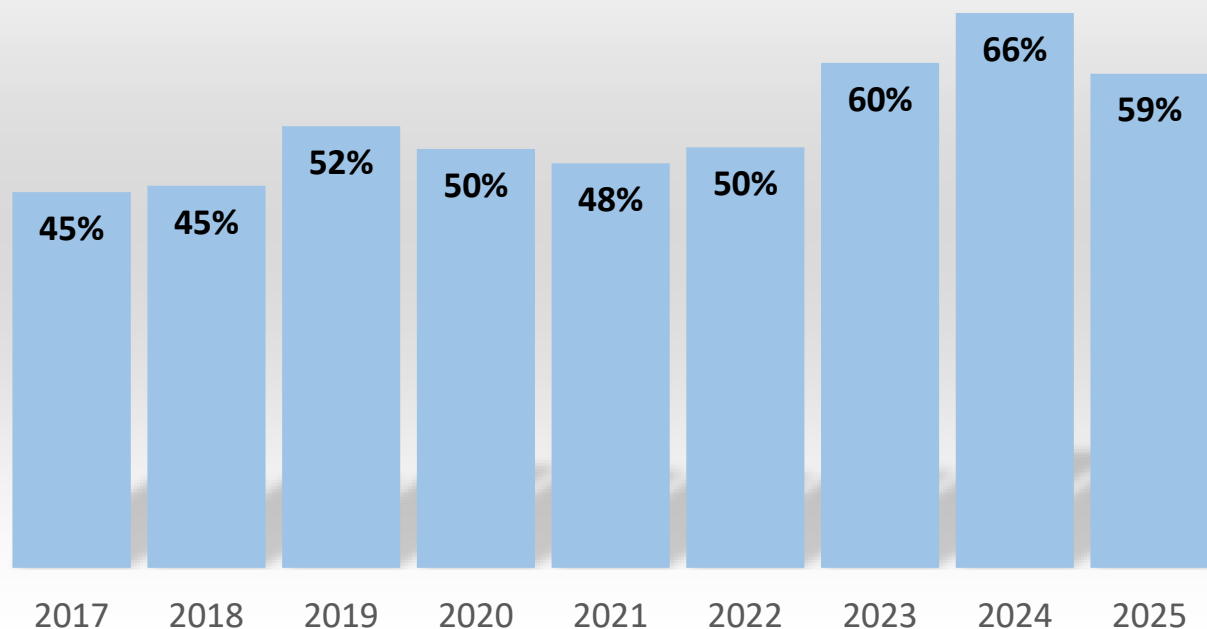
- Vstup průměrného účastníka až ve 40 letech
- Každých 10 let znamená až zdvojnásobení majetku

Příliš vysoké poplatky

- poplatky jsou vysoké v mezinárodním srovnání (zdroj: studie E&Y 2026)
- poplatky u dynamických fondů snižují naspořenou částku až o 40%
- poplatky fakticky nesnižuje konkurence na trhu (zdroj: studie E&Y 2026)
- Značná část poplatků jde do zisků penzijních společností
- Náklady na distribuci produktu neospravedlňují současnou výši poplatků (zdroj: výroční zprávy a ČNB ARAD)

Důvody zaostávání českého penzijníka

Zisk všech penzijních společností
jako % vybraných poplatků

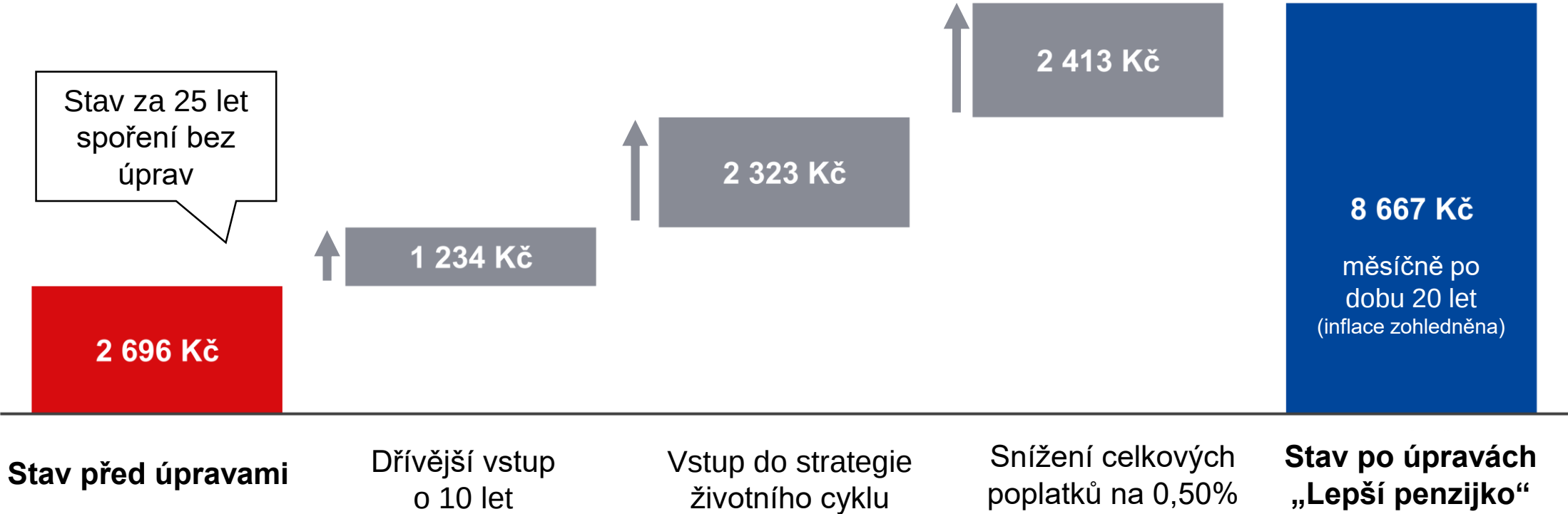
Zdroj: ČNB ARAD

Příliš vysoké poplatky

- poplatky jsou vysoké v mezinárodním srovnání (zdroj: studie E&Y 2026)
- poplatky u dynamických fondů sníží naspořenou částku až o 40%
- poplatky fakticky nesnižuje konkurence na trhu (zdroj: studie E&Y 2026)
- Značná část poplatků jde do zisků penzijních společností
- Náklady na distribuci produktu neospravedlňují současnou výši poplatků (zdroj: výroční zprávy a ČNB ARAD)

Zvýšení renty na trojnásobek

Měsíční renta na 20 let v dnešních cenách, ilustrace na základě realistického modelování

Předpoklady: výnos akcií 7,5% pa., výnos dluhopisů 4,0% pa., výnos peněžního trhu 2,5% pa., inflace 2,5% pa., vklad účastníka 1000 Kč, příspěvek zaměstnavatele 300 Kč, vklady se valorizují o růst mezd, délka spoření 25 let, prodloužení na 35 let, původní poplatky a skladba aktiv podle současného složení pilíře, celkové poplatky po úpravě 0,50%, odchod do důchodu po spořicí fázi, profil SŽC: 98% akcie do 55 let, poté postupná redukce na 30%.

Využijeme potenciál českého penzijka?

Závěry našich analýz

- Dobré výchozí podmínky a potenciál (mnoho účastníků, zapojení zaměstnavatelů i státu)
- V současnosti penzijko neplní svoji základní funkci: **doručit smysluplnou rentu občanům**
- Aby fungovalo, musí (1) přinášet vysoký výnos, (2) mít malé náklady a (3) motivovat občany spořit od mladého věku
- Změny, které letos uděláme, budou mít dlouhodobý dopad, přesahující mnoho volebních období

Další parametry k diskuzi

- Snižování bariér pro vstup účastníků: kromě zrušení dotazníku i další zapojení zaměstnavatelů
- Společné kampaně na podporu